

Cloenda dels relators

Martí Saballs, sotsdirector d'Expansió

Màrius Rubiralta ens ha fet una descripció trista, desoladora, de la situació; però ha deixat clar que el moment no és per lamentar-se sinó per tirar endavant de forma decidida buscant solucions, i és el que vol fer l'Estratègia Universitat 2015 de què ha parlat. No sé si fixar-se objectius per al 2015 és massa poc: com ha dit Salvador Alemany, potser seria millor fer plans a més llarg termini, fins al 2020 o 2030.

Rubiralta ha deixat clar que la resposta al problema de l'educació no ha de ser a nivell català ni espanyol, sinó europeu: que hi ha reptes importants que entre tots hem d'encarar i podem resoldre.

Manel Pérez, sotsdirector de La Vanguardia

Paul Romer és un optimista històric. La humanitat ha evolucionat en millora continuada, amb moments de fre i reculada, i a nosaltres ara ens ha tocat això. Com es produeix el progrés econòmic? Sempre parlem de valor afegit però mai trobem l'ocasió de posar-ho a la pràctica. Hi ha maneres (rules, regles) de relacionar societat i tecnologia. Ens hem d'abocar a l'ensenyament i al respecte al funcionament de les institucions democràtiques, i en general de les empreses, universitats i altres organismes que interaccionen i generen progrés social. No n'hi ha prou amb la inversió: cal que hi hagi un programa raonat de canvi del modus operandi social. Les societats poden morir d'èxit (per exemple, la nord-americana): la crisi ha posat de manifest que el model anglosaxó té les seves limitacions. Ha parlat de límits i de contradiccions: "quan les coses van bé és quan s'han de canviar, però costa de fer-ho". Per això, quan tot rutllava de meravella, tots hem mirat a una altra banda i ara tothom en som una mica responsables.

Romer ha dit que en gran part el progrés humà és fruit d'una globalització, no la d'avui sinó de fa segles, sempre en evolució a millor. Ara, la globalització ha requerit sempre l'aprofitament de peculiaritats locals amb dinàmiques i fesomia pròpia. A Catalunya, on sovint ens sentim a dir que les nostres peculiaritats són una rèmora per al progrés, aquest missatge ens interessa molt.

Mònica Terribas, directora de Televisió de Catalunya

El currículum de Salvador Alemany ja és en si mateix un model de com superar crisis amb empena i sentit comú. El seu discurs toca de peus a terra. Ens alerta sobre la nostra incapacitat d'aconseguir consensos en temes de país. No som capaços de definir els nostres objectius estratègics de país, i així anem alentint les solucions als reptes. Ha parlat del factor temps: si ens oblidem d'això, la base del disseny de les infraestructures és impossible que arribi a bon port. Tampoc no ens hem posat d'acord sobre com volem que Catalunya es relacioni amb el món. Ha subratllat aquests factors: la manca de consens en aspectes bàsics, el fet que la

societat atura els processos, i que també els polítics frenen processos per motius electorals. Però nosaltres sabem això i tampoc no som capaços de prevenir-ho amb una planificació adequada. I d'aquí ens vénen els endarreriments de projectes de progrés i una incapacitat d'endegar plans estratègics de futur. Ell és optimista, però avisa que hem de canviar els hàbits de previsió i d'anàlisi a batzegades per decisions raonades a llarg termini, assumides i seguides amb rigor.

Ariadna Trillas, cap d'Economia d'El País Catalunya

La taula rodona he generat un debat interessant sobre les relacions entre empreses i universitats. Tothom ha reconegut la necessitat d'una major implicació mútua, però és destacable que gairebé tot el discurs s'ha centrat en la responsabilitat de les universitats i quasi gens en les de l'empresa. S'ha posat èmfasi en la revolució pendent de la Universitat, en la necessitat de reformes legals i de models de governança; però des de l'altre plat de la balança no ha quedat clar què podrien fer les empreses per intentar desencallar aquesta situació.